

Samenvatting

Advies wijziging Regeling model huisregels penitentiaire inrichtingen

De Afdeling advisering van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: de RSJ) heeft een advies uitgebracht over wijziging van de Regeling model huisregels penitentiaire inrichtingen. De RSJ gaat in dit advies in op de voorgestelde wijzigingen over het bezoek zonder toezicht (BZT) in paragraaf 3.8.1 van de bijlage bij de Regeling.

Wijzigingen bezoek zonder toezicht

De wijzigingen met betrekking tot BZT gaan over het aantonen van een hechte en duurzame band met bezoeker, de voorwaarde van gepromoveerd zijn en een 100% onderzoek aan lichaam en kleding van de gedetineerde na ieder BZT.

Aantonen van hechte en duurzame band met bezoeker

De aanwezigheid van een hechte en duurzame band tussen de gedetineerde en bezoeker is één van de voorwaarden voor het verkrijgen van BZT. Volgens de toelichting bij de conceptregeling kan de gedetineerde deze band aantonen met een huwelijksakte, een notarieel samenlevingscontract en een uittreksel uit het bevolkingsregister waaruit blijkt dat de bezoeker op hetzelfde adres ingeschreven staat. De suggestie wordt gewekt dat sprake is van een limitatieve lijst. Volgens de regeling en jurisprudentie van de beroepscommissie van de RSJ is dat echter niet het geval. De RSJ adviseert de toelichting bij de regeling zodanig aan te passen dat duidelijk is dat de gedetineerde 'de hechte en duurzame band' met bezoeker ook met andere dan de drie genoemde documenten kan aantonen en dat geen sprake is van een limitatieve lijst. Daarnaast adviseert de RSJ in de toelichting tot uitdrukking te brengen wanneer sprake kan zijn van BZT, namelijk bij bezoek van de partner, maar ook bij bezoek van kinderen en andere familie in de familiekamer.

Nieuwe voorwaarde voor BZT: de gedetineerde is gepromoveerd

De RSJ meent dat deze voorwaarde in overeenstemming is met het nieuwe stelsel van promoveren en degraderen waarin het uitgangspunt is dat negatieve gedragingen van de gedetineerde die leiden tot degradatie, de orde en veiligheid in de inrichting schaden. Op grond van regelgeving en jurisprudentie van de beroepscommissie van de RSJ is het nu al mogelijk om BZT te weigeren op grond van negatieve gedragingen van de gedetineerde die de orde, rust en veiligheid in de inrichting schaden. Het weigeren van BZT vanwege negatief gedrag van de gedetineerde levert geen strijd op met artikel 8 EVRM, het recht op familie- en gezinsleven, mits de weigering goed is gemotiveerd en andere contacten

met de partner mogelijk blijven. De gedetineerde die is gedegradeerd kan wel een aanvraag voor bezoek mét toezicht indienen.

100% controle aan lichaam en kleding na ieder BZT

De aanwezigheid van contrabande in de penitentiaire inrichtingen is een groot probleem. Er bestaat echter geen wettelijke basis op grond waarvan de directeur verplicht is na ieder BZT een onderzoek aan het lichaam en kleding van de gedetineerde uit te voeren. Volgens de beroepscommissie van de RSJ kan stelselmatige visitatie onder omstandigheden strijdig zijn met artikel 3 EVRM, het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. Omdat onderzoek aan het lichaam een ingrijpende gebeurtenis is, meent de RSJ dat altijd een afweging van belangen plaats dient te vinden, conform artikel 29, eerste lid, van de Penitentiaire beginselenwet. De RSJ adviseert de concepttekst en toelichting bij de regeling aan te passen, bijvoorbeeld door toevoeging van de woorden 'in beginsel'.

Het advies kunt u raadplegen op de RSJ website

